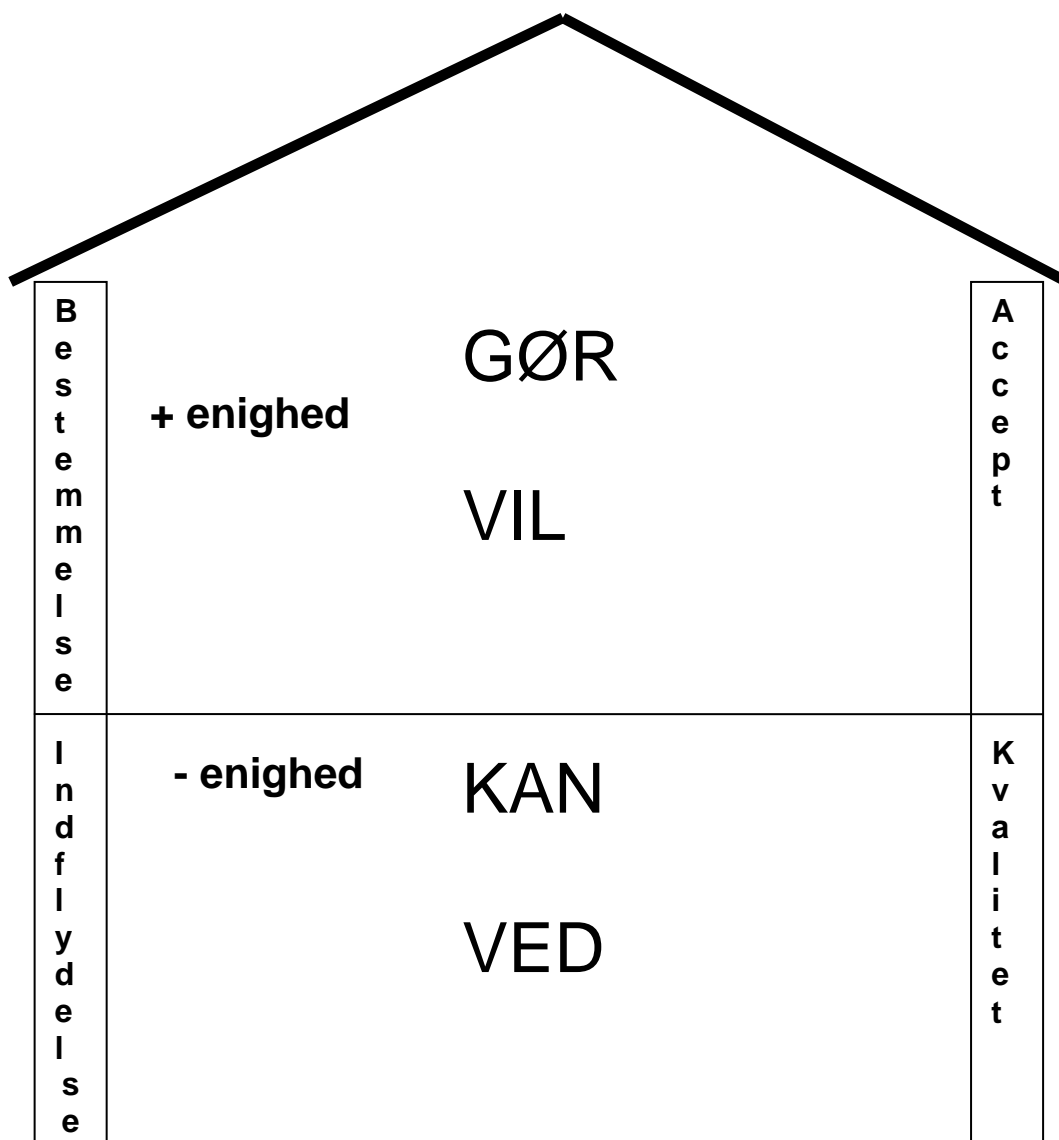

Systematisk opgave- og problemløsning (Ved – Kan – Vil – Gør)

Opgaver løses, arbejde udføres og mål nås gennem realisering af personlige beslutninger. Om spaden skal stikkes dybt i jorden eller kun kradse i overfladen bestemmes i den sidste ende af den, som har fat i spaden.

Hvis der er behov for at løse nye opgaver eller løse dem på en anden måde, skal der udvikling til. Der skal tilføjes kvaliteter som ikke var der før. Og kræver opgaverne en indsats af flere, er der behov for både koordination og accept af måden.

En langsigtet og effektiv måde til at løse opgaver og opnå fælles beslutninger og til at omsætte dem i handling, kan illustreres ved følgende:

Betragt grænserne for den enkeltes kompetenceområde som væggene i et hus. Lad 1. salen være stedet for beslutning og handling.

Stueetagen er med sine døre og vinduer stedet for oplysning, inspiration og nytænkning. En afgørende forskel på stuen og 1. sal er, at foroven er enighed en forudsætning for effektivitet, i stuen er enighed en hindring !

På 1. sal bestemmer man. I stuen har man indflydelse. Indflydelse er en betingelse for kvalitet, og kvalitet opstår ikke i enighed. Nye synsvinkler, andres erfaringer og overvejelser baner vejen for ny information om årsags- / virkningsforhold – hvis de som medvirker, forstår hinanden. På dette grundlag skabes nye ideer, kombinationer af disse og nye muligheder opstår.

De fundne muligheder bringes med op på 1. sal. Her undersøges fordele og ulemper, inden der træffes beslutning.

Enighed om opvejningen af fordele og ulemper forudsætter, at de forskellige forslag er forstået af alle, som skal acceptere beslutningen.

Beslutningen bliver først effektiv når en handleplan har sikret at der tages hånd om de ulemper, der altid er – selv ved den bedste beslutning.

Problembehandlingsmodellen har 4 faser:

- Ved
- Kan
- Vil
- Gør

Modellen er velegnet til at strukturere opgave- og problembehandling i grupper.

I det virkelige liv er det sjældent, at tænkning forløber så velstruktureret, det er mere almindeligt, at man svinder mellem faserne. Forskningen foreskriver ikke en bestemt måde at tænke på som den mest rigtige, men peger på nogle områder, der normalt bliver dækket – før eller siden og i en eller anden rækkefølge – under opgave – og problemløsning.

I virkeligheden er det ofte vanskeligt for mennesker at finde ud af hvad problemet / opgaven egentlig er, eller hvilket mål man egentligt skal stille sig. Når opgaven / problemet er formuleret eller målet sat, er selve opgave- / problemløsningen – eller vejen til at indse, at det ikke kan lade sig gøre, eller det ikke er umagen værd – ofte en smal sag.

Dette gør sig ikke mindst gældende, når det drejer sig om mere personlige forhold – altså når vi tænker i forbindelse med os selv.

Information	Muligheder	Beslutning	Handleplan
<p>HVAD VED VI ?</p> <p>Hvori består opgaven ? - Evt. delopgaver - Alle opgaver synliggøres - Hvad skal opgaveløsningen kunne løse ? - Deadlines ? Tid ?</p> <p>Hvilke faser kan vi dele opgaven op i ?</p> <p>Hvad ved vi om opgaven ? – Udveksle information</p> <p>Hvad er målet med opgaven ?</p> <p>Hvorfor skal den løses ?</p> <p>Skab overblik – Hvad er væsentligt / mindre væsentligt</p> <p>Delkonklusioner – Hvad ligger fast allerede? Eks. Tid til rådighed..</p> <p>Evt. tidsforbrug på denne fase og øvrige faser fastlægges</p>	<p>HVAD KAN VI ?</p> <p>Mulige løsninger (ukritisk)</p> <p>Brainstorm – Ideer</p> <p>Ressourcer, økonomi, arbejdskraft, kompetencer</p> <p>Ingen vurderinger – giv plads til kreativitet</p> <p>Giv ideer og opstil løsningsmuligheder</p>	<p>HVAD VIL VI ?</p> <p>Fordele og ulemper ved de forskellige løsningsforslag diskuteres / afklares</p> <p>Hvilke faktorer skal overvejes ? Tid, sikkerhed, ressourcer, enkelthed er eksempler på faktorer.</p> <p>Konsekvensanalyse – fordele og ulemper ved de forskellige løsningsforslag (+ -)</p> <p>Valg af én eller flere løsninger og afbødning af evt. negative konsekvenser. Altså optime-ring af valgt løsning / Plan B ?</p> <p>Er der markant uenighed, så vurder forslagernes anvendelighed ift. Dagligdagen.</p> <p>Kontroller at der er accept af valgt løsning</p> <p>Valgt løsning skal kunne løse hele opgaven</p>	<p>HVAD GØR VI ?</p> <p>Hvad skal gøres ?</p> <p>Hvem skal gøre hvad ?</p> <p>Hvornår skal det gøres ? Dato / tid</p> <p>Hvordan skal det gøres – metode / procedure</p> <p>Hvem skal informeres ?</p> <p>Hvordan imødegås evt. negative konsekvenser ? Plan B – klar</p> <p>EVALUER SAMSPILLET I GRUPPEN</p>